

ПАМЕТНА ЗАПИСКА
от
ГОДИШНАТА СРЕЩА НА НАЦИОНАЛНАТА СЪДЕБНА
МРЕЖА ЗА МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО
НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
ПРОВЕДЕНА НА 18.06.2021 г.

На 18.06.2021 г., петък, от 13:00 ч., в онлайн формат се проведе Годишната среща на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България (НСММСНД).

В срещата участваха:

1. Андрионика Ризова – Ръжданова – съдия в РС – Петрич, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
2. Виктор Тарчев – заместник на националния представител на Р.България в Евроджъст
3. Георги Иванов – съдия в РС – Бургас, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
4. Димитър Марков – старши анализатор, Правна програма, Център за изследване на демокрацията
5. Иванка Которова – национален представител на Р.България в Евроджъст
6. Калин Баталски – председател на ОС – Перник, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
7. Карамфила Тодорова – съдия в СГС, командирована АС – София, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
8. Мариета Неделчева – съдия в СНС, национално лице за контакт в Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
9. Светла Даскалова – Василева - съдия в ОС – Варна, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
10. Светла Иванова – прокурор в ОП – Ловеч, звено за контакт в ЕСМ
11. Светослава Колева – Ангелова – съдия в АС – Варна, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
12. Миглена Тачева - директор на НИП
13. Татяна Грозданова – Чакърлова – съдия в ОС – София, преподавател в НИП, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ
14. Рената Мишонова – Халъова – национално лице за контакт по граждански дела, Национална съдебна мрежа по граждански и търговски дела
15. Валентина Бошнякова – Събинска – национално лице за контакт по търговски дела, Национална съдебна мрежа по граждански и търговски дела
16. Деница Вълкова – съдия във ВКС
17. Руслана Вълчева – старши експерт в дирекция „Международна дейност и протокол“

Годишната среща беше открита от съдия Мариета Неделчева, която благодари на членовете на мрежата за усилената работа, както и на всички гости, които са и партньори в дейностите на мрежата, за плодотворното сътрудничество.

В началото на презентацията си съдия Неделчева отбеляза, че пандемията причинена от заболяването Ковид-19 безспорно е оставила дълбок отпечатък във всяка една сфера от живота, в това число и в сферата на международното сътрудничество по наказателни дела. Вследствие невъзможността да се пътува и да се комуникира лично с колеги от държавите членки на ЕС и асоциираните държави, са се утвърдили електронните начини на комуникация и срещи.

При представянето на **Отчета за дейността на НСММСНД през 2020 г.** беше отново подчертано безспорното въздействие на пандемията, която е оставила дълбока следа и е породила редица промени в областта на международното сътрудничество, към които следва да се добавят и промените в международното сътрудничество във връзка с Брекзит. Бе обобщено, че Мрежата успешно се е справила с предизвикателствата, работата ѝ не е намаляла, а членовете на НСММСНД през 2020 г. са предоставили съдействие чрез общо 162 бр. дейности (за сравнение - 2019 г. чрез общо 169 бр. дейности, 2018 г. - 261 бр., 2017 г. – 253 бр.).

След което беше направен преглед на отражението на пандемията върху съдебното сътрудничество по наказателни дела, промените в използваните модели на престъпно поведение и на нуждите от оказване на международна правна помощ по наказателни дела за събиране на различни по вид доказателства. Обърнато бе внимание на документа, изготвен от Евроюст и ЕСМ, озаглавен „Отражението на Ковид-19 върху международното сътрудничество по наказателни дела (компиляция от отговори)“, който представя общ преглед на главните практически и правни проблеми идентифицирани от анализа на отговорите на компиляцията на следните правни инструменти и теми в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

На следващо място бяха представени **основните направления на дейността на членовете на Мрежата през 2020 г.**, както следва:

Дейност по запитвания към съдиите членове

Официални запитвания – Съдействие е било потърсено и предоставено от съдиите-членове през 2020 г. чрез общо 162 бр. дейности.

Неофициални запитвания – включващи консултации по телефона, които членовете на Мрежата предоставят на свои колеги по отношение на прилагането на правните инструменти за съдебно сътрудничество, компетентния орган, на който следва да бъде изпратена ЕЗА, ЕЗР или молбата за правна помощ и др.

След представяне на статистика относно дейностите, по които е било потърсено и предоставено съдействие от съдиите-членове през 2020 г., бяха разгледани най-често използваните правни инструменти и спецификите на тяхното прилагане в условията на пандемия.

Посочено беше, че рестриктивните мерките, наложени в контекста на кризата причинена от Ковид-19, имаха отражение при издаването, но по специално при изпълнението на правните инструменти за съдебно сътрудничество и доведоха до значително редуциране на ЕЗР.

Обърнато беше внимание на ключови решения на **Съда на ЕС по отношение на международното правно сътрудничество по наказателни въпроси.**

Акцент беше поставен върху обстоятелството, че както е било посочено и в доклада на НСММСНД за 2019 г., прави впечатление отсъствието на казуси по признаване и изпращане на актове по мерки за процесуална принуда, различни от задържане, незначителното прилагане на инструментите за обезпечаване и конфискации, пробация, надзора върху пробационните мерки и алтернативни санкции. От това може да се направи извода, че тези инструменти за международно правно сътрудничество са слабо познати на българските магистрати, поради което следва да бъдат организирани поредица от обучения за популяризирането им и увеличаване на случаите на тяхното използване и успешно прилагане.

По отношение на участието на членовете на НСММСНД в пленарни и регулярни срещи на **Европейската съдебна мрежа (ЕСМ)** – беше отчетено, че традиционните две пленарни срещи под егидата на съответната председателстваща Съвета на Европейския съюз държава (54-тата среща в Република Хърватия и 55-тата среща във Федерална Република Германия, съответно планирани за м.юни и м.ноември 2020 г.), не са били проведени, поради наложените рестрикции от държавите членки и забрана да се влиза на тяхна територия или пък да се влиза, но при определени условия, например наличието на отрицателен PCR-тест.

На 12.02.2020 г. в сградата на Евроджъст в гр.Хага, Холандия е проведена регулярна среща на ЕСМ, в която съдия Неделчева е взела участие. Посочено бе, че на отправена покана към контактните точки на всяка държава да споделят наличието на законодателни промени на национално ниво в областта на международното сътрудничество и създаването на добри практики в тази област, от българска страна е посочено транспонирането на Рамково решение 2008/909/ПВР и влизането в сила от 01.01.2020 г. на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни решения предвиждащи наказание лишаване от свобода или мерки предвиждащи лишаване от свобода.

На следващо място беше представена информация за **организиранни обучения от НИП**, в които членовете на мрежата са взели участие (част от тях по инициатива на НСММСНДРБ). Изнесена беше информация за **участието на членовете на Мрежата в проекти, срещи и обучения в областта на международното сътрудничество по наказателни дела**, както и приноса с предложения от членовете на НСММСНД във връзка с Правилника за изменение и допълнение на **Правилника за администрацията на съдилищата**, издаден от Висшия съдебен съвет, обн. ДВ, бр.68 от 22.08.2017 г., в сила от 22.08.2017 г.

В допълнение, беше представена информация за финалния Доклад за партньорска оценка на Европейската съдебна мрежа, публикуван март месец 2021 г.,

извършената работа по актуализиране на страницата на ВСС в раздел „Съдебна мрежа по наказателни дела“ и страницата на Европейската съдебна мрежа.

По време на срещата беше подчертана отличната комуникация с националния представител на Република България в Евроджъст – прокурор Иванка Которова, и заместника ѝ – прокурор Виктор Тарчев, като винаги е получавано бързо и ефективно съдействие. С оглед компетентността на Евроджъст в три случая, касаещи поискано съдействие при приемане за изпълнение на финансови санкции наложени от компетентните органи на държава членка, тези искания са препращани на членовете на Мрежата, тъй като ЕСМ е компетентна да окаже съдействие. В тези случаи своевременно и ефективно е осъществено необходимото съдействие.

Почертана беше ролята на Националния институт на правосъдието като незаменим партньор на членовете на Мрежата в работата им и в реализирането на обученията в областта на международното сътрудничество по наказателни дела.

Съдия Вълкова от ВКС предложи на членовете на НСММСНД да бъде обмислена идеята част от тях да се специализират в областта на изготвянето на преюдициални запитвания до Съда на ЕС и да помагат на колегите си с необходимата информация.

След това думата взе прокурор Которова, която благодари на членовете на Мрежата за добре свършената работа през 2021 г., както и за ползотворното сътрудничество между Мрежата и Националното бюро на Р.България в Евроджъст.

Г-жа Миглена Тачева увери участниците в срещата, че НИП винаги е отворен за осъществяването на обученията по международно сътрудничество по наказателни дела и популяризирането на тази дейност сред магистратите.

На финала на срещата от съдия Неделчева бе представена Програма на Мрежата за 2021 г. и бяха направени следните предложения:

1. Реорганизация на раздела в интернет сайта, предназначен за Мрежата по наказателни дела на подраздели, с цел по –лесно намиране на нужната информация.

2. Превод от английски на български език на документи имащи отношение към прилагането на правните инструменти за международно сътрудничество и публикуването им на интернет сайта на ВСС.

3. Изготвяне на формуляри за молби за правна помощ за връчване на процесуални документи и за извършване на различни процесуално-следствени действия по наказателни дела.

4. Изготвяне на предложение до Директора на НИП за организиране на обученията в областта на международното сътрудничество по наказателни дела и изготвянето на преюдициални запитвания до Съда на ЕС.

5. Осигуряване на достъп на членовете на Мрежата по електронен път до статистиката изготвена от съдилищата вследствие по прилагане на международните инструменти за съдебно сътрудничество и извършените промени в Правилника за администрация на съдилищата.

6. Организиране и провеждане на национална среща (онлайн или присъствена) с участието на звената за контакт на Р.България в ЕСМ, съдии от ВКС, прокурори от ВКП, представители на МП, съдии и прокурори от районните, окръжните и

апелативните съдилища и прокуратури, преподаватели по наказателно процесуално право за обсъждане на поставения проблем с **Решение на Съда на ЕС по дело C-648/20 PPU**.

7.Изготвяне на предложение до СК на ВСС за изменение на чл.2, ал.2 от Правилата за дейността на НСММСНД на Република България (премахване на мандатността за членовете на Мрежата и и/или ограничението, че не могат да се кандидатира за втори мандат).

Така направените предложения бяха приети от членовете на НСММСНД и срещата бе закрыта.